

Paonori Corintoquë ya'huëpisopita ninshitaantarinso'

Imapisopita yonquiaton, nanan a'patérinso'

¹ Ca Paonoco ninshitantaranguëma'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Noya canta' ya'huarahuë. Yosë nohuanton, Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Iya Timotioro'co nanan a'pataranquëma'. Corintoquë ya'huëramasopita ninshitaranguëma'. Yosë nohuanton, canpitanta' huëntonënqué ya'conama'. Acaya parti nisha nisha ninanoro'saquë imaramasopita yonquiatenquéma', ninshitaranguëma'.

² Inaora nohuanton, Tata Yosë catahuainquéma'. Asanocancainquéma'. Sinioro Quisocristonta' inachachin catahuainquéma'.

Paono parisitaponahuë', Yosëri achinicancaninso'

³ —Ma noyacha Tata Yosëso paya. Sinioro Quisocristo pa'pin inaso'. Na'con nosororinpoa' ni'ton, catahuarinpoa' chiníquën cancantahuaso'. Nani tahuëri inasáchin achinicancaninpoa'.

⁴ Ma'sona téranta' onpohuatëhua', ina catahuarinpoa' noya cancantacaso marë'. Achinicancaninpoa' ni'ton, canpoanta' nanitarihua' a'napita catahuacaso'. Inapitanta' ma'sha onpohuachina', achinicancanarihua'. Yosë catahuarinpoaso pochachin inapitanta' catahuarihua'.

5 Quisocristo imarëhuaso marë' a'napita aparisitérinënpoa'. Aparisitohuachinënpoara, Quisocristo chachin achinicancaninpoa'. Na'con na'con aparisitohuachinënpoа', na'con na'con catahuarinpoa' noya cancantacaso marë'.

6 Canpitanta' Yosë nohuitacamaso marë' a'chintérainquëma'. Ina marë' aparisitérinaco. Parisitapiraihuë', Yosë achinicancanincoi ahuanta'huaiso marë'. Yosë catahuarinquëma' canpitanta', ténai. Parisitopiramahuë' achinicancanarinquëma' quiya pochachin ahuantamaso marë'.

7 Canpitanta' aparisitohuachinënpoа', Yosë catahuarinquëma' chiníquën cancantacamaso marë'. Napoaton co Yosë a'poaramahuë'. Chiníquën cancantatoma', imamiyatarama', ténai. Ina marë' noya cancantérai.

8 Parisitéraiso' sha'huichinquëma', canpitanta' nitotoco'. Asiaqué ya'huasocoí, na'con ma'sha onpotérinaco. Co ahuantochináchinhue' cancantérai:

9 "Chiminapoi nimara," topiraihuë', co chiminaihuë'. Yosë nohuanton, ma'sha onporai ina na'con na'con yonquica'huaiso marë'. Napoaton "Quiyora nanitérerai," co ténaihuë'. "Catahuacoi Sinioro, co quiyaso' nanitéreraihuë'" itérerai. Yoséíchin ya'ipi nanitaparin. Chiminispitanta' ananpitaantarin, ténai.

10 Pi'pishachin shichiminpiraihuë', Yosë na'con catahuarincoi ni'ton, cha'ërai. Nani tahuëri ni'sárincoi. "Co onporonta' naniantarincoihuë'. A'na tahuëri parisitaantapiraihuë', nicha'ësaríncoi," ta'toi noya cancantérai.

11 Canpitanta' quiya marë' chiníquën Yosë non-

toco' catahuaincoi. Na'anquëma' quiya marë' Yosë nontohuatama', Yosë catahuarincoi. Ina quëran canpitanta' noya cancantarama'. "Ma noyacha Yosëri catahuarin paya," ta'toma', "Yosparinquën Sinioro," tosarama'.

Paono Corintoquëyapa'ninso'

12 Yosë ni'sárincoi ni'ton, no'tequën sha'huitarainquëma'. Co pi'pian téranta' nonpintérainquëmahuë'. Noyápiachin cancantatoi, ya'ipi parti a'chinai. Co quiyaora yonquinëhuë' quëran a'chintérainquëmahuë'. Yosë inaora nohuanton, catahuarincoi ni'ton, noya ninai. Ina marë' noya cancantërai.

13 No'tequënáchin ninshitérainquëma'. Co nisha nisha yonquiraihuë'. Co yanon-pintérainquëmahuë'. Iso quirica nontohuatama', yonquiraiso chachin nitotarama'. Oshaquëran ya'ipi nitotarama huachi, ténahuë.

14 Ipora noyamiachin nitotérama'. Sinioro Quisoso o'mantacaso' tahuëri nanihuachin, noya cancantatoi, noya ni'sarainquëma'. Naporo tahuëri canpitanta' noya ni'saramaco, ténai. "Paono noya a'chintérincoi ni'ton, imarai," tosarama'. Ina yonquicamaso' nohuantërai.

15-16 "Noya ni'sarinaco," ta'to, i'hua nicaponquëma' yapa'pirahuë'. Masitonía parti pa'pato, nira'inquëma'. Ina quëran o'mantahuato, nirimanta'inquëma', topirahuë'. Inaporahuë naporini, canpita catahuaitomacohuë' Cotia parti pacahuaso'. Catoro' ni'nanquëma' naporini, noya noya cancanchitomahuë', ténahuë yonquiato. Napopirahuë', co pa'nahuë'.

17 Napoaton: “Paono nisha nisha yonquirin,” ¿topiramahuë’ ti? Co nisha nisha yonquirahuë’. A’naquënso’ ma’sona téranta’ sha’huipirinhuë’, co téhuëñchachin naporinhuë’. Co caso’ ina pochin cancantérahuë’.

18 Yosë ni’sárinco no’téquën nontéranquëma’. Yosë no’téquénáchin nonin ni’ton, canta’ co nonpintéranquëmahuë’. Co nisha nisha nonahuë’.

19 Iráca Siripano, Timotio, ca, caracoi a’chintérainquëma’. Quisocristo nanamën a’chintérainquëma’. Inaso’ Yosë hui’nin chachin. Co onporonta’ nonpintérinfoahuë’. No’téquën nontéripoa’.

20 Ya’ipi Yosë sha’huitérinfoaso’ Quisocristo acotarinfoa’. Napoaton “Quisocristoso’ no’téquën nonaton, catahuarinpoa’. Ma noyacha Yosëso paya,” ténéhua’.

21 Yosë chachin huëntonënqué aya’coninfoa’ Quisocristo imacaso marë’. Huayonatonpoa’, acorinfoa’ piyapinënpita nicacaso marë’.

22 Hui’nin pochin nicatonpoa’, sichoqué marca acorëso pochin Ispirito Santo aya’coancantéripoa’. Hua’yanën chachin aya’coancantéripoa’ ni’ton, anitotérinfoa’. “Ya’ipi sha’huitérinfoaso’ chachin quëtarinfoa’,” ténéhua’.

23 Ya’ipi yonquirahuëso’ Yosë nitotérin. Ina ni’sárinco ni’ton, no’téquën nontaranquëma’. Co nohuantérahuë’ canpitataquë chiníquën pënëna’huanquëmaso’. Napoaton co i’hua ni’conanquëmahuë’. Naporö’ pa’nahuë naporini, co noyahuë’ ninamaso marë’ chiníquën pënëna’huanquëmaso’ ya’huë’itonhuë’.

24 Co quiyaso’ hua’an pochin chiníquën

pënëntëraihuë'. Sanoanan quëran pënënainquëma'. Yosë nanamën noya natërama'. Yacatahuarainquëma' noya cancantacamaso marë'.

2

¹ I'hua nicaponquëma' yapantapiroahuë', co pa'nahuë'. Pa'nahuë naporini, asëchitënquëmahuë'.

² Chiníquën pënënpatënquëma', sëtarama'. Co nohuantëraihuë' asëta'huanquëmaso'. Canpita sëtohuatama', co huachi nanitaramahuë' acapacancanamacoso', tënahuë yonquiato.

³ Napoaton i'hua ninshitëranquëma' pënëna'huanquëmaso marë'. Ina quëran canpitataquë pa'pato, co sëtarahuë'. Noya imaantahuatama', noya cancantarahuë. Noya cancantohuato, canpitanta' noya cancantarama', tënahuë.

⁴ Chiníquën sëtato, i'hua ninshitëranquëma'. "Co yanatérinacohuë", ta'to, sëtërahuë. Na'nëchináchin cancantëraihuë. Co nohuantëraihuë' chiníquën asëta'huanquëmaso'. Co no'huiranquëmahuë'. Na'con nosororanquëma'. Ina nitotacamaso marë' ninshitëranquëma'.

Nanan anoyatacaso'yahuërinso'

⁵ I'hua a'nara' co noyahuë' nininso marë' sëtërahuë. Co casáchin sëtërahuë'. Canpitanta' pancamiachin sëtërama'. Nipirinhuë', co nohuantëraihuë' nanan apancatacaso' ni'ton, napotëranquëma'.

⁶ Tëhuëna'pi nani ana'intërama'. Na'anquëma' ana'intërama' ni'ton, co noyahuë' nininso marë'

inanta' sétarin. Co huachi aquëtë' ana'intacaso' ya'huérinhue'.

7 Iporaso' nanan anoyatoco'. Noya nontaantaco' chiniquën cancanchin. Iporahuanta' sétarin. Napoaton catahuaco' ama aquëtë' sëchinsohuë', sëtori ya'coancantohuachin.

8 Niyontonahuatoma', noya nontoco'. "Nosoroatënquën iyasha nanan anoyatarainquën," itoco'. Ina quëran têhuëñchachin nosoroatoma', noya nontaantaco'.

9 Napoaton i'hua ninshitëranquëma'. "Ya'ipi natëarinaco," ta'to, pënënanquëma'. Tënia'huanquëmaso marë' ninshitëranquëma'.

10 Nanan anoyatohuatama', canta' nanan anoyatërahuë pochin cancantarahuë. Canpita yonquiatënquëma', nanan anoyatërahuë. "Quisocristo nani tahuëri ni'sarinfoa'," ta'to, cancanëhuë quëran huarë' nanan anoyatërahuë.

11 Co nanan anoyatohuatëhuahuë', Satanasë minsëarinfoa'. Inaso' nisha nisha yanopintërinfoaso' nitotërëhua'.

Troasëquë Paono na'con yonquirinso'

12 I'huá Troasëquë pa'nahuë Quisocristo nanamën a'china'huaso marë'. Yosë nohuanton, na'a piyapi'sa' nohuantopi ni'ton, a'chintërahuë.

13 Napoaponahuë', i'huá chachin iya Tito canpitataquë a'papirahuë'. Co huëñantarihuë ni'ton, co sano cancantërahuë'. "¿Onpoatoncha co iyasha huëñtarihuë nicaya?" ta'to, piyapi'sa' noyasha nontahuato, Masitoniaquë pa'nahuë.

Quisocristo catahuarinfoa' minsëtacaso'

14 Ma noyacha Tata Yosëso paya, tënëhua'. Quisocristo imarëhua' ni'ton, nani tahuëri ina catahuarinpoa' inimiconënpoapita minsëcaso'. Inapitaso' co nohuantopihuë' Quisocristo nanamën a'china'huaiso'. Co nohuantopirinahuë', nisha nisha parti paatoi, nanamën a'chinárai. Pimoton hua'sai' pimoanahuaninso pochin Quisocristo nanamën nahuinarin. A'chintatoi, na'a piyapi'sa' anitotërai.

15 Quisocristoso' pimóchin nininso' a'përahuaton, Yosë chinotërin. Ina pimoanahuaninso pochin ya'ipi parti nanamën a'chinai. A'chinpatëira, Yosëri nohuantérinsopita noya natanpi ni'ton, nicha'ësarín. Co nohuantérinsopitahuënta' natanpirinahuë', topinan quëran natanpi ni'ton, parisitopiquë pa'sapi.

16 Inapitaso' chimipi anarinso pochin nicatona-coi, co natëtopihuë' ni'ton, chiminpachina', parisitomiatapi. Natëpisopitaso nimirinhue' pimóchin imérëso pochin nicatona-coi, cha'ësahuatona', nanopmiatapi. ¿Incarita' nanitërin ina pochin noya a'chinacaso'? Co insonta' nanitërinhue' inaora a'chinacaso', tënahuë.

17 A'naquën nonpinatona', inahuara canacaiso marë' a'chinapi. "Yosë nanamën a'chintérainquëma'" topirinahuë', co no'tëquën a'chinpihuë'. Quiyaso nimirinhue' no'tëquën sha'huitérainquëma'. Yosë a'parincoi ni'ton, ina nanansáchin a'chinarai. Yosë ni'sárincoi ni'ton, Quisocristoíchin natëarai.

3

Nasha quëran anoyatërinso'

¹ “Ina pochin nonpatama', naquëranchin a'napita nocanarama'," ¿itëramacoí ti? Co insonta' nocanaihuë'. A'naquënso' carta a'napitari ninshitérinso' a'notérinquëma' nohuitacaso marë'. “Iso quëmapiso' noya. A'chintohuachinquëma', noya natanco'," ténin quiricaqué. Inanpi quirica co ma'parainquëmahuë'. Co ina pochin nohuantéraihuë'. Nani noyá nohuitéraramacoí.

² Canpitaso' cartanëhuëi pochin ninama', cancanëhuëiqué Quisocristori ninshitérinso'. Nanamën chachin a'chintohuatéinquëmara, noya imarama'. Ya'ipi piyapi'sa' ni'ninënquëma'. “Paono ca'taninsopitarë chachin a'chintérin ni'ton, noya cancantopi,” ta'tona', noya ni'ninacoi.

³ A'chintohuatéinquëmara, noya natanatoma' Quisocristo imarama' ni'ton, noya carta pochin ninama'. Quisocristo chachin ninshitérinso'. Ina cartaso' co napiséqué ninshitérinhuë'. Co na'piquë térranta' ninshitérinhuë'. Yosëso' nanpimiatarin ni'ton, Ispirito Santo anoyacancantérinquëma' nöya nicacamaso marë'.

⁴ Quisocristo catahuarincoí ni'ton, noya a'chintérainquëma'. Ina marë' Yosë noya ni'sarincoí, ténai.

⁵ Quiyaora co pi'pisha térranta' nanitéraihuë' noya a'chinta'huainquëmaso'. Yoséíchin ananitérincoí. Co catahuarincoihüe' naporini, co canpitanta' cancanëma quëran imaitomahuë'.

⁶ Ina nani acorincoí a'china'huaiso marë'. Acohua chincoira, catahuarincoí nasha quëran anoyatérinso a'chinta'huainquëmaso marë'. Ina imapatéhua', Ispirito Santo catahuarinpoa' Yosë nohuitatéhua' nanpimiatacaso marë'.

Iráca anoyatérinso Moisëséri ninshitopirinhue'. Ina imapatéhua, co onporonta' noya cancantéréhuahuë'. "Co natéhuatamahuë', chiminpatama', ana'intacaso' ya'huérin," ténin. Co ina a'chintérainquëmahuë'.

7 Iráca Yosë pënëntérinso' sha'huihuachina, na'piquë ninshitérin. Yosëso' noya noya ni'ton, huënaráchin ya'norin. Moisësë ya'pirionta' huënaratarin ni'ton, co israiro'sa' nanitopihuë' hua'qui' nirayacaiso'. Huënarataponahuë', oshaquëran sacorayarin. Pënëntérinsonta' noya niponahuë', co ya'huëmiatérinhuë'. Co ya'ipi natéhuachinahuë', chiminpachina', ana'intacaso' ya'huérin.

8 Iporaso nipurinhue', nasha quëran anoyatérinso a'chinarai. ¡Ispirito Santo chachin catahuarinpoa' ni'ton, inaso' noya noya!

9 Iráca pënëntérinso' nanan noya nipurinhue', co natéhuachinahuë', ana'intacaso' ya'huérin. Quisocristo nanamënso nipurinhue', noya noya. Ina imapatéhua', oshanënpoa' inquitatonpoa', Yosë noya ni'sarinpoa'. Napoaton noya noya, ténahuë.

10 Iráca Moisësë noya pënëntopirinhue', iporaso' noya noya ya'huëtérinpoa'.

11 Iráca pënëntérinso sha'huitohuachina, huënaráchin pochin ya'nopirinhue', sacorin huachi, co ya'huëmiatarinhue'. Iporaso' nasha quëran anoyatérinsoso', ya'huëmiatarin. Co onporonta' nishatarinhue' ni'ton, noya noya, ténëhua'.

12 "Inaso co ta'huantarinhue'" ta'toi, inasáchin a'chinarai. Co të'huatoihuë', ya'ipi parti a'chinarai.

13 Iráca Moisësë pënëntohuachina, ya'pirin huënaratopirihuë', oshaquëran sacorayarin. Napoaton nipa'copirayatérin ama sacorayarinsö' quënanacaiso marëhuë'. Quiyaso' co ina pochin a'chintërainquëmahuë'.

14 Israiro'saso nipurinhuë' co natan-tochináchinhue' cancantopi. Ipora huanta' Yosë quiricanën iráca ninshitopiso' nontopirinahuë', co no'téquën yonquipihuë'. Nipa'copirayatérinso pochin cancantatona', co nanitopihuë' Yosë quiricanën no'téquën nitotacaiso'. Quisocristoíchin catahuarinpoa' no'téquën nitotacaso'.

15 Ipora huanta' Moisësë ninshitérinso' non-topirinahuë', co no'téquën yonquipihuë'.

16 Quisocristo imapatëhua', co huachi nipa'copirayatérëso pochin cancantarihuahuë'. Sinioro noya nohuitarhua'.

17 "Sinioro" topatëhua', Ispirito Santo tapon naporëhua'. Ina catahuahuachinpoa', co huachi iráca pënëntérinso' imacaso' ya'huërinhuë'. Ispirito Santo nicha'ërinpoa' no'téquën yonquicaso marë'.

18 Sinioro imapatëhua', co huachi nipa'copirayatérëso pochin cancantarihuahuë'. Isihuicoqué ma'sha a'notérëso pochin ninëhua'. Yosë nóya nininso' piyapi'sa' anitotërëhua'. Apira apira ina yonquihiuatëhua', oshaquëran Yosë pochachin cancantarihuá'. Ina nohuanton, Ispirito Santo catahuarinpoa' noya noya cancantacaso marë'.

4

1 Yosë nosoroatoncoi, acorincoi ina nanamën

a'china'huaiso marë'. Ina yonquiatoi, co yaa'poraihuë'.

² A'naquënso' co noyahuë' yonquiatona', a'chinapi. Noyasha nonpirinahuë', nonpinacaiso marë' napopi. Quiyaso nimirinhuë' co manta' po'oana quëran ninaihuë' ni'ton, co tapana'huaiso' ya'huërinhuë'. Co nisha nisha a'chinaihuë'. Ya'ipi Yosë nanamën no'tequën a'chintarainquëma'. Yosë ni'sárincoi ni'ton, inasáchin a'chinurai. A'ninquëchin a'chinai ya'ipi piyapi'sa' yonquicaiso marë'.

³ Quisocristo nanamën noya a'chintopiraihuë', a'naquën co yanatëtopihuë'. Parisitopiquë pacacaiso nipiropita co nohuantopihuë' natëtacaiso'.

⁴ Sopai nohuanton, co nanitopihuë' no'tequën yonquicaiso'. Ma'sha a'pintërëso pochin nanamën quëran Yosë anitotërinpoa' Quisocristo nohuitacaso marë'. Inaso' Yosë chachin ninin. Inapitaso nimirinhuë' somaraya pochin cancantatona', co nanitopihuë' natëtacaiso'.

⁵ Co quiya imancoiso marë' a'chintérainquëmahuë'. Quisocristo nanaménáchin sha'huitérainquëma'. "Siniro ni'ton, inasáchin yonquicaso' ya'huërin," ténai. Quiyanta' ina natëtoi, nani tahuëri yacatahuarainquëma'.

⁶ Ya'nan isoro'pa' acoapon ya'ipi parti tashipirinhuë': "Nii'sohuanchin huachi," ténin Yosë. Napohuachina, tahuëri ya'huërin. Inapochachin iporaso' cancanënpoaquë a'pintërinpoa' ina nohuitacaso marë'. Inaso' noya noya. Quisocristo ya'pirin quëran a'pintërinpoa' pochin ninin. Ina yonquihuatëhua', Yosë chachin anohuitarinpoa huachi.

Yosë natëtona', chiníquën cancantopiso'

⁷ Co quiyaso' chiníquën nanantopiraihuë', Yosë nohuitatoi, a'napitanta' catahuarai ina nohuitacaiso marë'. Ni'co'. Yonsha, huë'ëta, inapita no'pa quëran nipi ni'ton, co ya'huëmiatérinhue'. A'naroáchin ya'quihuachina, co noyatérinhue'. Napoonin. Inapochachin quiyanta' co chiníquën cancantopiraihuë', Yosë catahuarincoi nanamëن a'china'huaiso'. A'napitanta' natanatonacoi, yonquiapi. "Ma noyacha Yosëri catahuarin paya. Co catahuarinhue' naporini, co ina pochin nanichitonahuë'" tosapi.

⁸ Nani ma'sha onpopiraihuë', Yosë catahuarincoi ahuanta'huaiso marë'. "Oshaquëran nicha'ésarincoi," ta'toi, imarai. "¿Onpoatoicha ma'sha onporai paya?" tapoiraihuë', co pa'yanaihuë'.

⁹ A'chinaiso marë' chiníquën no'huipirinacoihuë', co Yosë naniantérincoihuë'. Aparisitopirinacoihuë', co ata'huantérinacoihuë'.

¹⁰ Iráca Quisocristo chiníquën aparisi-tahuatona', tëpapi. Quiyanta' Quisocristo marë' parisitarai. A'naquën yatëparinacoi. Napoaponahuë' Quisocristo nanopiantarin ni'ton, catahuarincoi ina pochin nica'huaiso marë'.

¹¹ Quisocristo nanamëن a'chinaiso marë' yatëparinacoi. Quiyaora co nanitopiraihuë', nani tahuëri ina achinicancanincoi ina pochachin yonquica'huaiso marë'. Ipora huanta' nanopitoi, Quisocristo pochin cancantarai.

¹² A'chintérainquëmaso marë' aparisisatonacoi, yatëpapirinacoihuë', canpitaso' imarama'.

Quisocristo anoyacancantérinque' ma' ni'ton, nanpimiatarama', tēnahuë.

13 Yosë quiricanënqué ninshitopi. “Yosë natérahuë ni'ton, sha'huirahuë,” tēnin. Quiyanta' inapochachin cancantërai. “Yosë catahuarincoi,” ta'toi, nanamén a'chinaraí.

14 Tēpapirinacoihuënta', Quisocristo imarai ni'toi, Yosë ananpitaantaríncoi, tēnai. Iráca Quisocristo ananpitaantarínso' pochin quiyanta' ananpitaantaríncoi. Yosë'pa' quëpantaríncoi. Canpitaro'coi chachin ya'huëcontarihua huachi.

15 Canpitanta' imacamaso marë' parisitërai. Inaora nohuanton, Yosë na'con nosororincoi. Na'con na'con piyapi'sa' ina nohuitohuachina', noya cancantatona', Yosë nontapi. “Ma noyanquëncha, Sinioro, paya. Nosoroatoncoi, nicha'ësarancoi ni'ton, ‘Yosparinquën,’ Sinioro,” itapi.

16 Napoaton co a'pochináchinhue' cancantërai. Parisitatoi, co huachi chinipiraihuë', nani tahuëri achinicancanincoi noya noya cancanta'huaiso marë'.

17 Tēhuëñchachin iporaso' pi'pian parisitapirëhuahuë', co hua'qui' isoro'paqué ya'huarihuahuë'. Yosë'pa' pa'patëhua', co onporonta' pipiarëhuahuë'. Imarëhuaso marë' parisitapirëhuahuë', inapaquëso' noya noya cancantarihuá. Yosë pochachin cancantarihuá.

18 Isoro'paqué ya'huërinsopita co na'con na'con yonquirëhuahuë'. Iporaso' parisitarihuarahuë', co ina marë' sétarihuahuë'. Yosë na'con na'con yonquiarëhua'. Ina nohuitacasoáchin cancantarihuá. Isoro'paqué ya'huërinsopita

quënanpirëhuahuë', co ya'huëmiatarinhuë'. Ta'huantarin. Yosë noya yonquirinpoasoso' co quënanpirëhuahuë', ya'huëmiatarin.

5

¹ Ni'co'. Pëi' në'mëtë quëran nipachinara, co hua'quirinhuë'. Inapochachin nonënpoanta' co ya'huëmiatarinhuë'. Chiminpatëhua', Yosë'pa' pa'patëhua', nasha nonënpoa' Yosë quëtarinpoa'. Noya noya nininso' quëtarinpoa'. Inaso' co onporonta' chanatarinhuë'.

² Iporaso' parisitapirëhuahuë', a'na tahuëri nasha a'morëhuaso pochin nasha nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. Ina na'con nohuantërëhua'.

³ Chiminpatëhua', co hua'yanënpoarachin inápaquë ya'huëmiatarinhuë'. Nasha nonënpoa' quëtarinpoa'.

⁴ Iporaso' isoro'paquë ya'huatëhua', co chinirëhuahuë', sëtérëhua', naporëhua'. Napopirëhuahuë', co chiminacaso' nohuantërëhuahuë'. Nasha nonënpoa' tëhuëñchinson' na'con nohuantërëhua'. Isoro'paquë ta'huantopirëhuahuë', Yosë'pa' noya noya nanpimiatiarhua'.

⁵ Yosë acorinpoa' nasha nonënpoa' ya'huëtinpoaso marë'. Tëhuëñchachin inápaquë noya ananpitaantarinpoa', tënëhua'. Sichoquë marca acorëso pochin nani Ispirito Santo aya'coancantërërinpoa' ni'ton, nitotërëhua'.

⁶ Napoaton chiníquën cancantërëhua'. "A'na tahuëri Yosë'pa' pa'sarëhua'", ta'tëhua', noya cancantarëhua'. Tëhuëñchachin isoro'paquë nanpihuatëhua', co Quisocristo nirayarihuahuë'.

7 Co ipora quënanpirëhuahuë', "Yosë no'tëquën nontërinpoa'", ta'tëhua', natërëhua'. "Co onporonta' nonpintarinpoahuë'", tënëhua'.

8 Napoaton chiníquën cancantërhua'. "Chiminpatëhua', Quisocristorë'quënpoa' ya'huëcontarihua'. Inaso' noya noya," tënëhua'.

9 Ma'sona téranta' nipatëhua', Yoséíchin natërëhua' noya nicainpoaso marë'. Nani-pihuatëhua', chiminpatëhuanta', Sinioro nohuantërinsoáchin nohuantërhua'.

10 A'na tahuëri Quisocristo o'mantahuachin, ya'ipinpoa' coisë pochin sha'huitarinpoa'. Ya'ipi ninëhuasopita yonquiaton, a'naya a'nayanpoa' no'tëquën nontarinpoa'. Co noya nipatëhuahuë', co Yosë'pa' acanaarinpoahuë'. Noya nipatëhua', acanaarinpoa huachi.

Nanan anoyatërinpoaso'

11 Napoaton Yosë të'huatacaso' ya'huërin. Ina yonquiatoi, ya'ipi piyapi'sa' pënénárai. Co pi'pian téranta' nonpintërainquëmahuë'. Yosë ni'sárincoi ni'toi, no'tëquën nontërainquëma'. Noya ninaiso' canpitanta' nitotërama', topiraihuë'.

12 "Quiyaso' noya noyacoi," co tënaihuë'. Co a'napita nocanaihuë'. Nisha nanan a'china'piro'sa' noya pochin ya'noponaraihuë', co cancanëna quëran huarë' imapihuë'. Pinopach-incoi, sha'huitoco': "Paono tëhuëñchachin no'tëquën nontërincoi. Ya'ipi cancanën quëran huarë' Quisocristo imarin," itoco'. Ina pochin a'panicamaso marë' sha'huitaranquëma'.

13 A'naquën na'con pënénpatëira, "Hua'yantopi," itërinacoi. Napopirinahuë', Yosë yonquiatoi,

naporai. A'na tahuërinta' sanoanan quëran pënénainquëma'. Yosë yonquicamaso marë' ina pochin nontërainquëma'.

¹⁴ “Quisocristo na'con nosororinpoa',” ta'toi, nanamën a'chinárai. Canpoa marë' inaso' chiminin. Ina imapatëhua', canpoanta' chiminëhuaso pochin ni'ninpoa'.

¹⁵ Tëhuëñchachin canpoa marë' chiminin noya noya cancantacaso marë'. Co huachi canpoara costarëhuaso' pa'yatacaso' ya'huërinhuë'. Inasáchin yonquicaso marë' chiminin. Chiminaponahuë', nanopiantarin ni'ton, inasáchin yonquiréhua'.

¹⁶ Iráca quiyaora yonquinëhuëi quëran yonquiatoi, aipi ya'norinsoráchin yonquirai. Quisocristonta' iráca co no'tëquën yonquirapi- raihuë'. “Co inaso' Yosë hui'ninhue'”, topiraihuë', iporaso' no'tëquën yonquirai.

¹⁷ Quisocristo imapatëhua', Yosë anoyacancan tarinpoa'. Nasha cancan ya'huëtarinpoa huachi. Iráca yonquiréhuasopita naniantérëhua'. Nashamichin pochin cancantatëhua', noya noya yon quirihua huachi.

¹⁸ Co canpoara noya cancantérëhuahuë'. Yoséíchin anoyacancantérinpoa'. Iráca oshahuanatëhua', Yosë inimicotopirëhuahuë', inaora nohuanton, hui'nin isoro'paqué a'paimarin chiminaton nanan anoyatinpoaso marë'. Ina quëran quiyanta' acorincoi nanamën a'china'huaiso marë'. Insosona natëhuachin, nanan anoyatarin.

¹⁹ Yosë nohuanton, hui'nin chiminin anoyacancantinpoaso marë'. Anoyacan-

cantohuachinpoa', co huachi oshanënpoa' yonquirinhue', inquitérinpoa huachi. Nani nanan anoyatohuachinpoara, quiyanta' acorincoi paatoi a'napita sha'huita'huaiso marë'.

20 Quisocristo chachin acorincoi a'napita antota'huaiso marë'. Ina ya'huérënamën pochin sha'huitarainquëma'. "Yosë nontoco' nanan anoyachinquëma'," itárainquëma'.

21 Iráca Quisocristo co manta' oshahuanapónahuë', Yosë nohuanton, ya'huérëtérinpoa'. Oshahuan pochin nicaton, Yosëri chiníquen ana'intérin. Canpoa marë' chiminin ni'ton, co huachi oshahuan pochin ni'ninpoahuë'. Quisocristo imapatéhua', Yosë nóya ni'sarinpoa'.

6

1 Yosë acorincoi nanamën a'china'huaiso marë'. Acoatoncoi, catahuarincoi a'chinta'huainquëmaso marë'. "Yosë nosoroatonpoa', yanicha'érinpoa'", itérainquëma'. Ama topinan quëran natancosohue'. Imaco huachi.

2 Iráca quiricanën quëran Yosë naporin: "Ipora chachin yacatahuaranquëma'. Nontohu-atamaco, natanaranquëma'.

Yanicha'érانquëma' ni'ton, catahuaranquëma' cha'écamaso marë'", ténin.

Ipora tahuëri chachin yacatahuarinpoa'. Nontohuatéhua', anoyacancantarinpoa', ténahuë.

3 Napoaton noyasáchin ninai ama a'na piyapi terneranta' nisha cancantacaso marëhuë'. Co noyahue' ninai naporini, a'napitanta' nicatoncoi, co Yosë imaitonahuë'.

4 Ma'sona tēranta' nipatoira, Yoséíchin natërai piyapi'sa' nicatonacoi ina yonquicaiso marë'. Aparisitopirinacoihuë', co i'huérêtëraihuë'. Ma'sha, cosharo', inapita pahuantopirincoihuë', ahuantatoi, chiníquën cancantërai. Ma'sha onpoapoiraihuë', co pa'yanaihuë'.

5 A'chinaiso marë' tēhuëñchachin huihirinacoi, tashinan pëiquë po'morinacoi. Chiníquën no'huitatona', ahuérinacoi. A'chinapoi pa'sápatoi, co huachi chiniraihuë'. Na'a tashi' Yosë marë' sacatápatoi, huë'ëi' natanai. A'na tahuërinta' co coshatatoihuë', tana natanai.

6 “Quisocristo imarai,” ta'toi, noyasáchin ninai. Yosë nanamën noya nitotërai. Ma'sha onpotopirinacoihuë', co no'huiraihuë', ahuantërai. Ya'ipi piyapi'sa' nóya nontatoi, catahuarai. Ispirito Santo ya'coancantërincoi ni'ton, catahuarincoi noya nica'huaiso'. Tēhuëñchachin cancanëhuëi quëran huarë' piyapi'sa' nosororai.

7 No'tequëen a'chinai. Yosë na'con catahuarincoi ni'ton, a'chinpatoira, na'a piyapi'sa' natanatona', imasapi. Ni'co'. Inimicoro'sa' huë'pachinara, sontaro'sa' hua'na quëran a'morin ama inimicori paquitacaso marëhuë'. Inapochachin Yosë achinirincoi ama sopai minsëincoiso marëhuë'. Yosë nohuanton, noyasáchin ninai. Noya catahuarincoi ni'ton, sopai minsëarai.

8 A'naquëen noya ni'ninacoi. A'naquëenso nipirinhuë' no'huirinacoi. A'na tahuëri: “Paono nóya a'chinin,” topi. A'na tahuëriso nipirinhuë' pinorinacoi. No'tequëen a'chintopiraihuë': “Nonpiánpi,” topi a'naquënta'.

9 Na'a piyapi'sa' nohuitopirinacoihuë',

a'naquënso' nisha pochin nicatonacoi, co yanatan-inacoihuë'. Pi'pianchin shichiminspiraihuë', nanpiárai. Chiníquën aparisitopirinacoihuë', co tëparinacoihuë'.

10 Sëtopiraihuë', Yosë yonquiajto, noya cancantërai. Co na'con ma'sha ya'huëtopirincoihuë', Yosë nanamën a'chintërai ni'ton, na'a piyapi'sa' natëtonacoi, noya noya cancantapi. Co manta' ya'huëtopirincoihuë', Yosë nohuitatoi, sano cancantërai. Co manta' noya nininso' pahuantérerincoihuë'.

11 Corintoquë ya'huëramasopita, na'con ninshitarainquëma'. Nani ya'ipi yonquiraiso', iyaro'sa', sha'huitérainquëma'. Na'con nosororainquëma'.

12 Quiyaso' ya'ipi cancanéhuëi quëran nosoromiatiérainquëma'. Noyasáchin yonquipirainquëmahuë', canpitaso' co a'na nosororamacoihuë' nimara, tënai.

13 Hui'nahuëpita pochin ni'nanquëma' ni'ton, inapochachin nosorocoi quiyanta', topiraihuë'. Ina na'con nohuantërai.

Nipayarëhuasopita

14 Co Yosë imapisopitasohuë' nimirinhue', ama inapitarë'quëma' na'con na'con nipayacosohuë'. Co canpita pochin cancantopihuë'. Noya cancantohuatama', co nohuantaramahuë' oshahuanacamaso'. Ni'co'. Tahuëri, tashi' co inachachinhue'. Nisha nisha ya'nopi.

15 Quisocristo sopairë' co napopináchin yonquipihuë'. Naporahuaton, canpoaso' Quisocristo imarëhua' ni'ton, co oshahuano'sa pochin cancantérëhuahuë'.

16 Yosë chinotérëhuaquë noyasáchin nicacaso' ya'huérin. Co inaquëso' mamanshi moshacaso' ya'huérinhuë'. Inapochachin canpoanta' Yosë imapatéhua', ya'coancantarinfoa' ni'ton, ina pëinën pochin ninéhua'. Yosëso' nanpiárin. Quiricanëñ quëran naporin:

“Imapatamaco, ya'coancantaranguëma'. Canpitaro'co ya'huarahuë.

Chinotohuatamaco, noya a'paiaranquëma'.

Piyapinëhuëpita pochin ni'saranquëma'," ténin.

17 Ina quëran Siniorori itantarín:

“A'naquën co noyahuë' cancantohuachina', ama inapitarë'quëma' nipayacosohuë'.

Co noyahuë' yonquipiso' tananpitoco'.

Inapotohuatama', noya ni'saranquëma'.

18 Tataparinquëma pochachin noya nosoroaranquëma'.

Hui'nahuëpita pochin cancantéranganquëma', itérinfoa' Tata Yosë. Chini chiníquëñ nananton, ya'ipiya hua'anëntérin," ténin quiricanëñquë.

7

1 Iyaro'sa na'con nosororanquëma'. Ina pochin Yosë yonquirinfoa ni'ton, ya'ipi co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantahua'. Ya'ipi co noyahuë' ninéhuasopitanta' a'poa'ahua'. Yosë të'huatatéhua', noyasáchin niahua'.

Noya cancantantapiso'

2 Cancanëma quëran huarë' nosorocoi. Co a'nayanquëma téranta' ma'sha onpotérainquëmahuë'. Co anishacancantérainquëmahuë'. Co nonpintérainquëmahuë'.

3 Co nocanatënquëma' pënënanquëmahuë'. Na'con nosororainquëmaso' nani sha'huitërainquëma'. Chimina'huaiquë huarë' nosoromiatarainquëma'.

4 Tëhuëñchachin nóya ni'nanquëma'. "Corintoquë ya'huëpisopita noya imapi," itérahuë ya'ipi piyapi'sa'. Parisitaporahuë', canpita yonquiatënquëma', nóya cancantërahue.

5 Masitoniaquë canconpatoira, na'con ma'sha onpoatoi napion cancantërai. Na'a piyapi'sa' no'huirinacoi ni'ton, parisitërai. Naporahuaton, cancanëhuëi quëran na'con yonquirápatëinquëma', sëtërai.

6 Sëtohuatëhua', Yosë achinicancaninpoa' ni'ton, quiyanta' achinicancanincoi. Ina nohuanton, Tito huë'nin.

7 Napoaton noya cancantërai. Noya nanan sha'huitiirincoi. Noya yonquiantarama' ni'ton, inanta' noya cancantërin. I'hua ni'compachinquëmara, napotërama': "Hua'qui' co Paono ni'nincoihuë'. Sha'huitëquë' manóton huë'in. Co noyahuë' ninaiso marë' sëtërai. Paono pënënpachincoi, noya natanai," tënama', itérincoi. Ina natanato, nóya cancantërahue.

8-9 I'hua quirica ninshitatënquëma', chiníquën pënënanquëma'. Ina quirica nontohuatamara, pa'pi sëtërama'. Ina natanato, canta' sëtopirahuë'. Co nohuantërahue' chiníquën asëta'huanquëmaso'. Iporaso nimirinhue' noya cancantërahue'. Co hua'qui' sëtëramahuë'. Oshanëma marë' sëtatoma', na'con na'con Yosë yonquirama'. Co noyahuë' ninamasopita a'porama'. Pënënanquëma' ni'ton, co ana'intinquëmaso' ya'huërinhuë'.

10 Oshanënpoa marë' sëtatëhua', Yosë nontohuatëhua', catahuarinpoa' co noyahue' yonquirëhuasopita naniantacaso marë'. Ina pochin sëtacaso' noya, tënahuë. Ina quëran anoyacancantarinpoa'. Co imapisopitasohuë' nimirinhue' topinan quëran sëtopi. Co oshanëna' naniantohuachinahuë', chiminpachina', Yosëri ana'intarin.

11 Canpitaso' sëtatomá', na'con na'con Yosë yonquirama'. Ina quëran "Tëhuëñchachin co noyahue' nicatëhua', oshahuanëhua'. Co noyahue' ninëhuasopita naniantahua', Yosë ana'intoihuachinpoa'", tënama'. Canta' noya yonquiramaco. "Manóton Paono huë'in catahuainpoaso marë'. Chiníquén cancantatëhua', no'tequén natëahua'", tënama'. Oshahuana'pi co noyahue' nininso marë' ana'intërama' noya nicacaso marë'. Ya'ipi co noyahue' yonquiramasopita naniantatomá', noya cancantaantarama'.

12 Ihua ninshitaponquëma', co tëhuëna'pi yonquiato, ninshitëranquëmahue'. Co inari aparisitérinso téranta' yonquirahuë'. Ya'ipinquëma' noya yonquiantamacoiso' nohuantërahuë. "Paonoso catahuarinsopitarë chachin, no'tequén pënëninpaoa'. Yosë ni'sarinpoa' ni'quëhuarë', natëahua'", ta'camaso marë' ninshitëranquëma'.

13 Naporama' ni'ton, co huachi sëtëraihuë'.

Tito cantonpachinquëmara, co pi'pian téranta' no'huiramahuë'. Noya nontërama' ni'ton, noya cancantërin. Quiyanta' ina natanatoi, nónya cancantërai.

14 Co'huara Tito pa'sháterasohuë', sha'huitérahuë: "Corintoquë ya'huëpisopita noya imatona', natëarinënquën," itérahuë. Canpita no'tequën nontérainquëmaso pochachin Titonta' no'tequën nontérahuë. Pa'pachina, têhuëñchachin noya natërama' ni'ton, co tapanahuë'.

15 Pënénpachinquëmara, itérama': "No'tequën pënénancoi. Têhuëñchachin co noyahuë' ninai. Yosë té'huata'huaiso' ya'huërin," ta'toma', natërama'. Ina natanahuaton, Titonta' na'con nosororinquëma'.

16 Carinquëmanta' yonquiatenquëma', nóya cancantérahuë. Noya noya imasarama huachi, ténahuë.

8

Pahuantérinsopita catahuacaso' ya'huërindo'

1 Isonta' iyaro'sa' yasha'huitéranquëma'. Masistonia parti na'a piyapi'sa' Quisocristo imasapi. Nisha nisha ninanoquë niyontonatona', Yosë chinotapi. "Yosë na'con nosororinpoa," ta'tona', a'napita noya nosoroapi. Yosëri chachin catahuarin ina pochin cancantacaiso marë'.

2 Ma'sha onpotohuachinara, chiníquën parisitaponaraihuë', noya cancantopi. Naporahuaton, pi'pisha ya'huëtopirinahuë', a'napita imapisopita pahuantohuachinara, na'con coriqui quëtopi.

3 Co' apiratonahuë', na'con quëtopi. Pahuantaiquëhuarë' quëtopi, cari ni'nahuë. Co' sha'huitopiraihuë', inahuara nohuantatona', quëtérinacoi pahuantérinsopita quëtaca'huaiso marë'.

4 "Quiyarinta' a'napita imapisopita catahua'ii, topiraihuë'. Cotia parti na'con pahuantopi ni'ton,

iso coriqui quëtonquë'," itërinacoi. Na'con ina pochin nontërinacoi.

⁵ Co coriqui quëtacasoachin yonquipihuë'. Ya'ipi cancanëna quëran Yosë imapi. Ina'ton yonquipi. Ina pochin cancantacaso' noya noya, tënahuë. Ina quëran coriqui, ma'sha, inapita quëtopi. Quiyanta' yanatërinacoi. "Ma'sona Yosë nohuantohuachin, sha'huitocoi natë'i," itërinacoi.

⁶ Ihua chachin Tito sha'huitërinquëma' ni'ton, canpitanta' yonquirama' coriqui yontonacamaso'. "Imapisopita pahuantopi ni'ton, a'patahua'," tënama'. Napoaton i'huamiachin Tito itërai: "Naquëranchin paantaton, pënëantaquë' ya'ipi coriqui yaa'papiso' ananiina'," itërai.

⁷ Canpitaso' noya imarama' ni'ton, Quisocristo natërama'. Na'con nitotatoma', a'chinama'. A'napita yacatahuarama'. A'chintëranquëmaso pochachin a'napita nosoroarama'. Napoaton iporaso' pahuantopisopita nosoroatoma', catahuaco', tënahuë.

⁸ Co camairanquëmahuë'. A'napita na'con Yosë marë' acopiso' sha'huitëranquëma' yonquicamaso marë'. Tëhuëñchachin a'napita nosorohuatama', ama topinan quëran nontocosohuë'. Catahuaco' ama pahuanchinasohuë'.

⁹ Siniro Quisocristo nosoroatonpoa', catahuarinpoaso' nani nitotërama'. Iráca noya noya inápaquë ya'huëpirinhuë', isoro'paquë o'marin nicha'ëinquëmaso marë'. Co manta' isëquë ya'huëtërinhuë'. Parisitërin quëran nicha'ërinquema' noya noya cancantacaso marë'. Parisitaton, na'con catahuarinquëma'.

¹⁰ Ihua pi'iquë yonquirama' a'napita catahua-

camaso'. Naporo' caniaritërama' coriqui yon-tonacaso'. Iporaso' naquëranchin yontoantaco', tënahuë. Inapohuatama', noya nisarama'.

¹¹ Naporo' pa'pi nohuantopiramahuë', iporaso' coriqui ya'huëtohuachinquëma', noya cancantatoma', yontonco' ananicaso marë'.

¹² Ya'ipi cancanëma quëran quëtohuatama', Yosë noya ni'sarinquëma'. Co na'a coriquihuan-patamahuë', Yosë nitotërin. Co nanitëramahuë' na'a quëtacaso'. Co apiratomahuë', pi'pian téranta' quëtohuatama', noya ni'sarinquëma'.

¹³ Nanitinpichin acocaso' ya'huërin. Co no-huantërahuë' pahuantinquëmaso'.

¹⁴ Noya nicatahuacaso' nohuantahua'. Iporaso' ya'huëtarinquëma' ni'ton, pahuantërinsopita quëtoco'. A'na tahuëriso' campita ya'huëre' ma'sha pahuantohuachinquëma', inahuanta' i'huërëtarinënquëma'. Ninapotohuatëhua', ya'ipi imarëhuasopita noya ya'huarihua'. Co pahuantarinfoahuë'.

¹⁵ Iráca Yosë quiricanënqué naporin: “Mana mapachinara, a'naquënso' na'a maponaraihuë', co ya'sotopihuë'. A'naquënso nipurinhuë' pi'pian maponaraihuë', co pahuantopihuë'”, tënин.

Tito Corintoquë a'parinso'

¹⁶ Titonta' na'con yonquirinquëma'. Ina marë' noya cancantato, “Yosparinquën, Sinioro,” itërahuë.

¹⁷ “Naquëranchin paantaquë!”, itohuatëra, “Noyahua'. Nani canta' yonquirahuë paanta'huaso'. Na'con nohuantërahuë” itërinco.

18 A'na iyayanta' a'paarai. Titorë' pa'sarin. "Inanta' nóya imaton, Quisocristo nanamën noya a'chinin," topi ya'ipi imapisopita.

19 Nisha nisha ninano quëran imapisopita niyontonahuatona', ina quëmapi chachin huayonahuatona', acopi ca'tanaincoiso marë'. Coriqui yoca'huaiso marë' pa'patoi, inanta' pa'sarin. Coriqui quëtonpatoi, noya cancantapona huachi. "Ma noyacha Tata Yosë nosororinpoa paya. Ina nohuanton, iyaro'sa' noya cancantatona', catahuarinënpoa'," tapona'.

20 Na'a coriqui quëparai ni'ton, co nohuantërihuë' a'napita pinoinacoiso'. Napoaton ina napocoí pa'sarai.

21 Noyasáchin nisarai Yosë noya nicaincoiso marë'. Piyapi'santa' noya nicainacoiso' nohuantërai.

22 A'na iyayanta' a'parai nicainquëmaso marë'. Inanta' na'con catahuarincoi a'china'huaiso marë'. Piyapi'sa' nosoroaton, catahuarin, a'chintërin, naporin. Noya quëmapi, tñai. Ipora canpitataquë pa'sarin. "Corintoquë imapisopita na'con nohuantopi pahuantërinsopita catahuacaiso'," ta'ton, pa'sarin catahuainquëmaso marë'.

23 "¿Inta' Titoso?" itohuachinënquëma', sha'huitoco'. "Co'ta Paonorë' a'chininso'. Inanta' piyapi'sa' catahuarin noya imacaiso marë'," itoco'. "¿Ma'marëta' a'napitanta' huë'pi?" itohuachinënquëma', "Nisha nisha ninano quëran a'paipiso'. Quisocristo noya imapi inapitanta'," itoco'.

24 Inapita cantonpachinquëma', noya

nontoco'. Ina quëran coriqui pahuantérinsopita marë' yontonamaso' quëtohuatama', noya ni'sarinénquëma'. "Paono no'téquën nontérinpoa'. Corintoqué imapisopitaso' pahuantopisopita nosoropi mini," tosapi. Ina quëran ya'huépique chachin paantahuachina', sha'huirapi anta'. Ya'ipi imapisopita nitotapi huachi.

9

Imapisopita catahuacaso marë' coriqui yontonpiso'

¹ Tëhuëñchachin a'napita imapisopita pahuantohuachina', ma'sha quëtacaso' ya'huërin. Nani nitotërama' ni'ton, co na'con ninshitaranquëmahuë'.

² Piyapi'sa' yacatahuaramaso' nitotërahuë. Ya'ipi Masitonnia parti pa'pato, sha'huitéra'piarahuë. "Ihua pi'iquë chachin Acaya parti imapisopita na'con yonquipi pahuantérinsopita catahuacaiso'," itërahuë. Masitoniaro'sa' natantahuatona', inahuanta' nohuantopi. "Inapita pochin quiyanta' catahuachi, topiraihuë," itërinaco na'aya'pi.

³ Nipirinhuë', "Co ya'ipi coriqui yontoncháterapihuë'," ta'to, isopita iyaro'sa' a'pataranquëma' nontinquëmaso marë'. "Nani yontonapi huëshirahuë," itopirahuë', ipora huanta' pahuanamara. Co topinan quëran napota'huaso' ya'huërinhuë', tënahuë.

⁴ Co hua'quiya quëranhuë' canpitataquë pa'sarahuë. A'naquën Masitoniaquë ya'huépisopita imasarinaco nimara. Canpitataquë canconpatoi, nani coriqui yontontopinan quënanconarai, topirahuë'. Co ya'huëhuachinhuë',

tapanarahuë. “Corintoquë imapisopitaso' noyaro'sa'," itérahuëso marë', co coriqui ya'huéhuachinhuë', tapanarama' canpitanta'.

⁵ Napoaton iyaro'sa' aquéchitérahuë. I'hua yonquirama' a'napita catahuacaso'. Inapitaso' catahuarinénquëma' coriqui yontonacamaso marë'. Nani yontonpatama', noya quénanconarai. Canpitaora nohuanton, quëtoco'. Co quiyaora nohuanton, yama'parainquëmahuë'.

⁶ Isonta' yonquico': “Pi'pian sha'tohuatëra, pi'pian manë'. Pancana sha'tohuatëra, na'con manë'," topi.

⁷ Ya'ipinpoa' canpoara nohuanton, quëtahua'. Onposona yaquëtohuachin, quëchin. Ama nisha nisha yonquia'hua'sohuë'. Co apiquëran quëtacaso' ya'huërinhuë'. Noya cancantatëhua', quëtahua'. Ina pochin quëtohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'.

⁸ Yosë ya'ipi nanitaparin. Nosoroaténquëma', na'con catahuarinquëma' noya nicacamaso'. Nani tahuëri catahuarinquëma'. Ina catahuahuachinquëma', noya cancantarama'. Ina nohuanton, ya'huëtarinquëma' a'napitanta' quëtacaso marë'.

⁹ Iráca Yosë quiricanénquë naporin:
“Noya cancantopisopita co apirapihuë'.
Sa'ahuar'o'sa' pahuantohuachina', quëtapi.

Noya nipiso', ya'huëmiatarin," tënин.

¹⁰ Ni'co'. Yosë nohuanton, ya'pirin ya'huërin shacacaso marë'. Sha'patëra, ina nohuanton, na'a papotërin capacaso marë'. Inapochachin ina nohuanton, ma'sha ya'huëtarinquëma'. A'napita topinan quëtohuatama', Yosë catahuarinquëma' noya noya cancantacamaso marë'.

11 Noya catahuahuachinquëma', a'napitanta' catahuarama'. Co apiratatomahuë', quëtarama'. Pahuantérinsopita quëtonpatoi, "Yosparinquën, Sinioro," tosapi.

12 Imapisopita catahuahuatama', co huachi pahuantapihuë'. Naporahuaton, na'con na'con Yosë yonquiapi. "Yosparinquën, Sinioro," itapi.

13 Catahuarama' ni'ton, noya cancantapi. "Ma noya Quisocristo nanamën natëtona', catahuarinënpoa'. Ma noyacha Yosëso' ni'ton, ina nohuanton, na'a piyapi'sa' catahuapi paya," tosapi.

14 Yosë nohuanton, na'con nosororama' ni'ton, inapitanta' nosoroatënquëma', canpita marë' Yosë nontapi huachi.

15 Yosëso nimirinhue' na'con na'con quëtérinpoa'. Hui'nin chachin a'paimarin nicha'ëinpoaso marë'. Inaso' noya nöya ni'ton, "Yosparinquën, Sinioro," itahua'.

10

Yosëri nanan quëtérinso'

1 Ca Paonoco sanoanan quëran pënënanquëma'. A'naquën napopi: "Paono aquë quëran ninshitochuachinpoara, chiníquën nanan a'patirinpoa'. Isëqué chachin ya'huapon, të'huatatonpoa', co chiníquën pënëninpoahuë'," topi natantérahuë. Quisocristoso' chiníquën nanantaponahuë', co no'uirinpoahuë'. Sanoanan quëran pënëninpoa'. Ina pochin cancantato, canta' sanoanan quëran pënënanquëma'.

2 A'naquënso' pinorinaco. "Paonoso' co Yosë pochin yonquirinhue'. Inaora nohuantérinsoáchin yonquirin," topirinahuë'.

Pa'pato, inapita chiníquën pënënarahuë. Canpitaso nípirinhuë', noya yonquihuatama', co chiníquën pënëna'huanquëmaso' ya'huaponhuë', ténahuë.

³ Piyapicoi quiyanta' nípiraihuë', co a'napita pochin yonquiraihuë'. Co natëpisopitahuëso' inimicotopirinacoihuë', co quiyaora yonquinéhuë'i quëran yaminsëraihuë'.

⁴ A'naquënso' inimiconënpita minsëcaiso marë' nisha nisha quihuípi. Quiyaso nípirinhuë' co quiyaora yonquinéhuë'i quëran minsëtaraihuë'. Sacai' nípirinhuë', Yosë ananitérincoi nonpin nanano'sa' minsëca'huaiso'.

⁵ A'naquën nisha nanan imasapi. "Quiyaora noya nitotërai," toconpi ni'ton, co nanitopihuë' Yosë nohuitacaiso'. Nípirinhuë', Yosë catahuarincoi inapitanta' minsëca'huaiso'. No'huipirinacoihuë', no'tën nanan a'chintarai Quisocristoíchin natëcaiso marë'. Ya'ipinpoa' co noyahue' yonquipiréhuahuë', Yosë nanitérin anariantinpoaso' Quisocristoíchin natëcaso marë'.

⁶ Canpita noya natëhuatama', noya cancantarái. Ina quëran canconpatoi, co natëpisopitahuë' no'tëquën ana'intarai.

⁷ Canpitaso' ya'pirama quëran quënanamasoráchin yonquirama'. Co cancanëma quëran huarë' yonquiramahuë'. A'naquën "Quisocristo chachin imarai," topachinara, isonta' yonqui'ina'. Quiyanta' Quisocristo imarai mini.

⁸ Yosë chachin chiníquën nanan quëtérincoi nanamën a'chinta'huainquëmaso marë', itohuatënquëmara, co ina marë' tapanahuë'. Noya noya imacamaso marë' a'chintërainquëma'. Co nisha cancantamaso marë' a'chintërainquëmahuë'.

9 Chiníquën nanantopirahuë', co apa'yana'huanquëmaso marë' ninshitaran-quëmahuë'.

10 A'naquën itërinënquëma': "Paono na'con ninshitatonpoa', chiníquën pënënpirinpoahuë'. Huë'pachinaso', co chiníquën nanantona'pi pochin nontërinpoahuë'. Sanoanayan quëran a'chintërinpoa' ni'ton, co chiníquën nanantërinhuë'," toconpi.

11 Napopirinahuë', co nisha nisha nontaraihuë'. Inapitanta' sha'huitoco' nitochina'. Ninshitohuatënquëmara, chiníquën pënënanquëma mini. Canpitataquë canconpatoi, inachachin nontarainquëma'. Insosona co yanatëhuachinhuhuë', chiníquën pënënatoi, ana'intarai huachi.

12 Inapitaso' co no'tëquën yonquipihuë'. "Quiyaso' noya noyacoi. A'napita quëran noya noya nitotërai," toconpi. Co ina pochin nonacasohuë' nipirinhuë', napopi. Inahua capini ninocanatona', ninapotopi. Co quiyaso' inapita pochin cancantërnhuë'.

13 Co quiyaora nohuanton, chiníquën nanantërnhuë'. Yosë chachin acorincoi na'a piyapi'sa' a'chinta'huaiso marë'. Insëquësona a'china'huaisonta' sha'huitërincoi. Ina nohuanton, Corintoquë ya'huëramasopitanta' a'chintërainquëma'.

14 Yosë sha'huitërincoisoráchin natërai. Ina nohuanton, canpitataquë pa'nai. Quiyarima'ton Quisocristo nanamën a'chintërainquëma'.

15 Co a'na piyapi a'chininquë paatoi, a'chinaihuë'. Yosë a'parincoi noya a'chinta'huainquëmaso marë'. Na'con nohuantërai

noya noya imacamaso'. Noya noya natëhuatama', aquëtë huarë' a'chintarainquëma'.

¹⁶ Ina quëran a'napita ya'huërinquënta' yaa'chinai. Inapitanta' Yosë imacaiso marë' a'chintarai. A'na piyapi a'chininquë co nohuantëraihiü' a'china'huaiso'.

¹⁷ Yosë quiricanënquë naporin: “ ‘Noya noya ninahuë,’ co ta'caso' ya'huërinhuë’. ‘Ma noyacha Yosë catahuarinco paya,’ ta'caso' ya'huërin,” tënин.

¹⁸ “Caso' noyaco,” topatëhua', co ina marë' Yosë noya ni'sarinpoahuë'. Noya cancantohuatëhua', Yosë noya ni'sarinpoa'. Ina na'con na'con yonquia'ahua'.

11

Nisha a'china'piro'sa'yanonpinpiso'

¹ Noya nipatëhua', co ina marë' a'napita nocanacaso' ya'huërinhuë'. Nipirinhue', pi'pian hua'yantërinso pochin nonchinquëma' natanco. No'tequën yonquicamaso marë' sha'huitaranquëma'.

² Yosë nohuanton, na'con nosororanquëma'. Nosoroatënquëma', a'pitëranquëma'. Co nohuantërahuë' nisha cancantacamaso'. Nanon so'yarinso pochin ninin. Ni'co'. Quëmapiri mapachina, so'ináchin yonquicaso' ya'huërin. Inapochachin carinquëmanta' a'chintëranquëma' Quisocristoíchin yonquicamaso marë'.

³ A'naquënso nimirinhue' yaanishacancantërinenquëma'. Iráca ya'huani Ipa nonpintërinso pochin yanopintërinenquëma' ama Quisocristoíchin yonquicamaso marëhuë'.

4 Quisocristo imacaso' a'chintëranquëma'. Natëhuatama', Ispirito Santo ya'coancantërinquëma'. Inapitaso nipurinhuë' nisha a'chintërinënquëma'. "Quisocristo nanamën chachin a'chintarainquëma'", itopirinënquëmahuë', nisha nanan a'chintërinënquëma'. Nisha ispiritonta' ya'huërin, itërinënquëma'. Nisha nisha natëcaso' a'chintohuachinquëmara, a'naroáchin yaimarama'.

5 "Quiyaso' noya noyacoi," itopirinënquëmahuë', inapitaso' co ca quëran noya noyahuë', tënahuë.

6 Co míso nona'picohuë' nipurahuë', noya noya nitotërahuë. Ya'ipi no'tëquën a'chintëranquëmaso' nani nitotërama'. Nani ma'sha ninahuësonta' nani ni'nama'.

7 Yosë nanamën a'chintohuatënquëmara, co pi'pisha téranta' coriqui ma'paranquëmahuë'. Sacatato, ma'sha pahuantërincoso' pa'anahuë. Topinan a'chintëranquëma' canpita noya noya imacamaso marë'. ¿Ina marë' co noyahuë' ni'namaco ti?

8 A'chintëranquëmaso marë' co manta' ma'paranquëmahuë'. A'napita imapisopita coriqui a'patërinaco catahua'huanquëmaso marë'. Naporo' co inapita a'chintopirahuë', a'patërinaco.

9 Canpitataquë ya'huasoco, ma'sha pahuantopirincohuë', co pi'pisha téranta' ma'paranquëmahuë'. Masitoria parti quëran huëcatona', quëtirinaco. Quisocristo imapi ni'ton, topinan ma'sha quëtirinaco nanopica'huaso marë'. Canpita ma'shanëma' co ma'paranquëmahuë'. Co onporonta' nohuantaparanquëmahuë'.

10 Quisocristo catahuarinco ni'ton, no'tëquën

nontaranquëma'. Co a'chinato canarahuë'. Ya'ipi Acaya parti topinan a'chinarahue. Napoaton noya cancantérahue. Co insonta' nanitarinhue' nisha ayonquiincoso'.

¹¹ “Co nosororinquëmahuë' ni'ton, ma'shanëma' co ma'parinquëmahuë'” itopirinënquëmahuë', co no'tequën nonpihue'. Yosë ni'sárinco, na'con nosororanquëma', ténahuë.

¹² Nisha a'china'piro'sa' a'chintohuachinënquëmara, coriqui ma'parinënquëma'. Caso nipirinhue' a'chinahuëso marë' co coriqui ma'patérahue'. Ipora huanta' topinan a'chinárahue' ama pinoinacoso marëhuë'. Inapita pochin canta' ma'paranquëma' naporini, “Paono pochachin a'chintérainquëma'. Yosë a'parincoi quiyanta'” ichitënënquëmahuë'.

¹³ Inapitaso nipirinhue' na'con non-pintérinënquëma'. “Quisocristo a'parincoi,” itopirinënquëmahuë', co téhuëñchachin a'parinhuë'. Nonpintaténënquëma', a'chintarinënquëma'.

¹⁴ Co ina marë' pa'yanacaso' ya'huérinhue'. Ni'co'. Satanásenta' nohuantohuachin, Yosë anquëninën pochin ya'norarin piyapi'sa' nonpintacaso marë'.

¹⁵ Napoaton Satanásé natëpisopitanta' ina pochachin nisapi. “Yosë a'parincoi. No'tequën natëcamaso marë' a'chintarainquëma'” topirinahuë'. Nonpinapi ni'ton, a'na tahuëri Yosëri no'tequën ana'intarin.

Paono parisitérinso'

¹⁶ Naquëranchin sha'huitanta'inquëma'. “Paonoso' hua'yantérin,” toconpi a'naquën.

Ama inapita natëcosohuë'. Nipirinhue', pi'pian ina pochin nontohuatënquëma', ahuantatoma', natanco, topirahuë'. Caso' noya noya ninahuëso' sha'huitaranquëma' yonquicamaso marë'.

17 Co Sinioro nohuantérinhuë' a'napita nocanacaso'. Nocantohuatëra, hua'yantérinso pochin nonëhua'.

18 Nipirinhue', nisha a'china'piro'sa' ina pochin nonpi ni'ton, canta' pi'pian ina pochin sha'huichinquëma'.

19 Inapitaso' nocanpirinënquëmahuë', noya natanama' ni'quëhuarë', canta' pi'pian téranta' natanco, topirahuë'.

20 Inapitaso' chiníquën camairinënquëma'. Ma'shanëma' topinan mapi. Nocaninënquëma', yaahuérinënquëma'. Inapotopirinënquëmahuë', ¿ma'marëcha noya natanama nicaya? ténahuë, yonquiato.

21 Quiyaso nipirinhue' co ina pochin ninai-huë'. Co chiníquën nontérainquëmahuë'. Ina marë' tapanai.

Nipirinhue', inapitaso' nocaninaco ni'quëhuarë', canta' hua'yantérinso pochin nonato, pi'pian nonantapatarahuë.

22 "Quiyaso' Iprio piyapicoi," topachinara, canta' mini Iprioco. "Israiro piyapicoi," topachinara, canta' inachachin ninahuë. "Apraanso' shimashonëhuëi chachin," topachinara, inaso' shimashonëhuë canta'.

23 "Quisocristo sha'huitérincoi ni'toi, natërai," itopirinënquëmahuë'. ¡Caso' na'con na'con natërahuë! Inapitaso' nocaninaco ni'ton, hua'yantérinso pochin nonato, pi'pian inapita

pochin nonchinquëma' no'tequën yonquicamaso marë'. Yosë marë' caso' chini chiníquën sacatérahuë. Pa'sápato, Yosë nanamën a'chinahuë. Ina marë' na'con na'con parisitaporahuë', ahuantérahuë. Inanta' sha'huichinquëma'. A'chinahuëso marë' na'aro' tashinan pëiquë po'morinaco. Na'aro' ahuërinaco. Shitëparinaco.

²⁴ Cotio hua'ano'sa' ana'intatonaco, chiníquën huihuirinaco. Cara shonca iscono' huihuirinaco. Nisha nisha ninanoquë a'natéraporö' inapotéra'piarinaco.

²⁵ Copirno sontaro'sanënpita naraquë chiníquën ahuërinaco. Cararo' inapotatonaco, ana'intérinaco. A'na tahuëri na'piquë të'yararinaco tēpainacoso marë'. Naporahuaton, cararo' pi'píshachin shichimiitérahuë. Nanchaquë marë pa'taporahuë', nancha yancominahuaton, acopoi' pa'nin. Cararo' inaporahuë. A'na tashi' nara yanponinquë matato, marëquë chachin tahuërianpitérahuë. I'huaraya huarë' cha'ërahuë.

²⁶ A'chinaca'huaso marë' pa'sárahuë. Iiro'sa' panca pamatohuachina, shichimiitérahuë. Ihuatéro'santa' yatëparinaco. Canta' cotio piyapico nipirahüë', cotioro'sa' no'huitonaco, yaahuërinaco. Nisharo'santa' no'huirinaco. Panca ninanoro'saqué a'naquën yaahuërinaco. Co piyapi ya'huërinquëonta' ma'sha onporahuë. Marë pa'tohuatéra, parisitérahuë. A'naquën: "Quiyanta' imarai," taponaraihuë', chiníquën no'huirinaco.

²⁷ Chiníquën sacatápato, parisitérahuë. Tashinta' co huë'ëtorahuë', ni'tárahuë. Na'a tahuëri capa cosharo' ni'ton, tanarahüë, yamororahuë. Co coshataporahuë', a'chinárahuë. A'moca'huaso'

pahuantérinco ni'ton, sëhuën natanahuë.

28 Yosë nohuanton, ina pochin parisitárahuë. Naporahuaton, ya'ipi imaramasopita nosoroaténquëma', yonquiáranquëma'. Noya noya imacamaso' na'con nohuantérahuë. Nani tahuëri yonquiaténquëma' napion cancantérahuë.

29 A'naquën co chiníquën cancantohuachi-nahuë', canta' ina pochin ninatanahuë. A'na piyapi anishacancantohuachinquëmara, nosororanquëma' ni'ton, ina no'huirë pochin cancantérahuë.

30 A'naquënso' na'con nonsapi. "Quiyaso' noya noyacoi," topi. Caso nimirinhue' co ina pochin nonahuë'. Co caora nanitérahuëso' sha'huichinquëma'. Na'con ma'sha onpotipirinacohuë', Yoséíchin achinicancaninco ahuanta'huaso marë'.

31 Yosë ni'sárinco, co nonpintaranquëmahuë'. Inaso' Quisocristo pa'pin chachin, ya'ipiyari chinochina'. Ina ni'sárinco ni'ton, no'tëquën nontaranquëma'.

32 Iráca Tamascoquë ya'huasoco, ninano hua'an yamaninco, copirno Aritasëri acorinso'. Tashinan pëiquë yapo'morinco ni'ton, sontaro'sa' a'parin. Nani tahuëri ninano ya'coana ni'sapi macaina-coso marë'.

33 Yamapirinacohuë', imapisopita catahuarinaco cha'ëca'huaso marë'. Inapa pairatopiquë huintana ya'huërin. Ina quëran nantipiquë anohuaraimarinaco. Napotohuachinacora, cha'ërahuë. Co caora nanitopirahuë', Yosë catahuarinco, cha'ërahuë.

12

Paono inápaquë quënaninso'

¹ Co nohuantérahuë' a'napita nocana'huaso'. "Caso' noya noya piyapico," co taporahuë', pi'pian ina pochin sha'huichinquëma'. Iráca Yosë no-huanton, hua'narëso pochin ma'sha ni'nahuë. Quisocristo chachin anitotérincoso'.

² Naporo' inápaquë Yosë ya'huërinquë chachin quëparinco. Nani shonca catapini pi'ipitarin quëparincoso'. Hua'yanëhuëichin a'na' pa'mara. Nonëhuëro'co chachin a'na' pa'maraco. Co caso' nitotérahuë'. Yoséíchin nitotérin.

³ Tëhuëñchachin pantarahuë. Hua'yanëhuëichin a'na' pa'mara. Nonëhuëro'co chachin a'na' pa'maraco. Co caso' nitotérahuë'. Yoséíchin nitotérin.

⁴ Yosë'pa' ya'huasoco, na'con natanpirahuë', co nanitérahuë' sha'huica'huaso'. Co Yosë no-huantérinhue'.

⁵ Noya noya nininso' anitotérinco ni'ton, no-cantochináchin cancantopirahuë', tananpitérahuë. Co caora nohuanto, chiníquën nanantérahuë'. Co caora nanitérahuë' noya nica'huaso', ténahuë.

⁶ "Na'con na'con nitotérahuë," itéranquëma' naporini, no'tequën nonchitënquëmahuë', co nonpinchitënquëmahuë'. Nipirinhue', co ina pochin nontéraranquëmahuë'. Nani nohuitéraramaco. A'chintohuatënquëmara, natanamaco. Naporahuësopita ni'nama'. Ìnaíchin yonquiatoma', noya ni'co topirahuë'. Napoaton co aquëtë' sha'huitaranquëmahuë'.

7 Yosë na'con na'con anitotérinco. Ina quëran ama a'napita nocana'huaso marëhuë' ina no-huanton, ma'sha onporahuë. Nahuan acoposha ohuanincoso pochin natanahuë. Co oshahuana-porahuë', Satanasë na'con aparisitérinco.

8 Ina marë' chiníquën Siniro nontérahüë. "Catahuaco ama parisichisohuë'", itérahüë. Cararo' ina pochin nontopirahuë'.

9 Siniro sha'huitérinco: "Ca nohuanto, ipora huanta' parisitapiranhuë', nosoroatënquën, na'con catahuaranquën. Carinquën achinicancanaranquën noya ahuantamaso marë'. Co quëmaora nanitohuatantuë', na'con na'con catahuaranquën. Ma'sona téranta' onpohuatan, co onporonta' pataranquënhuë'", itérinco. Napoaton co huachi sétérahüë. "Co caora nanitohuatérahüë', Quisocristo na'con na'con catahuarinco," ta'to, noya cancantérahüë.

10 Napoaton co chiníquën cancantopirahuë', co pa'yanahuë'. Pinopachinacora, co no'huitérahüë'. Ma'sha pahuantopirincohuë', co ina yonquirahuë'. Quisocristo imarahuëso marë' aparisitohuachinacora, ahuantérahüë. Sacai' nimirihuë', noya cancantérahüë. "Co caora nanitohuatérahüë', na'con na'con catahuarinco," ta'to, chini chiníquën cancantérahüë.

Imapisopita yonquirinso'

11 Nisha a'china'piro'sa' pa'yatérama' ni'ton, hua'yantérinso pochin nontéranquëma'. "Paono noya a'chintérincoi," itérama' naporini, co ina pochin canta' nonaca'huaso' ya'huë'itonhuë'. "Quiyaso' noya noyacoi," itopirinënquëmahuë',

co ca quëran noya noyahuë' inahuaso'. Co caora nanitaporahuë', Quisocristo catahuarinco ni'ton, noya ninahuë.

¹² Iráca isoro'paquë nípon, a'naya a'naya huayonaton, acorin nanamën a'chinacaiso marë'. Inapitaso' na'con catahuarin. Ina nohuanton, cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatopi. Nani ma'sha nanitapapi. Inapopi quëran acorinsopita nohuitéröhua'. Canta' acorinco ni'ton, inapochachin catahuarinco. Canpitataquë ya'huapo, cania'piro'sa' a'naroáchin anoyatérahuë. Aparisitopirinacohuë', ahuantato, a'chintéranchuë'. "Ma noyacha Yosëri catahuarin paya," ta'toma', imarama'.

¹³ A'naquënso nípirinhuë' sha'huitérinënquëma'. "A'napita imapisopita noya noya ni'nin," itopirinënquëmahuë', ya'ipinquëma' napopináchin ni'nanquëma'. A'na parti a'chinpato, cosharo', coriqui, inapita ma'patérahuë capato, nanopica'huaso marë'. Canpitaíchin co ma'pachinanquëmahuë'. ¿Ina marë' no'huiramaco ti? No'huihuatamaco, jnariantoco'!

¹⁴ Nani catoro' ni'conanquëma'. Iporaso' naquëranchin nicaponquëma' yapa'sarahuë. Cantonpatenquëma', co manta' ma'paaranquëmahuë'. Co ma'shanëma' nohuantérahuë'. Canpita noya noya imacamaso' nohuantérahuë. Hui'nahuëpita pochin ni'nanquëma'. Hui'nanpoa' co nocomarinpoahuë'. Canpoari catahuacaso' ya'huërin.

¹⁵ Napoaton co manta' ma'paranquëmahuë'. Noya cancantato, sacatarahuë cosharo' pa'ana'huaso marë'. Ina quëran parisitaporahuë',

a'chintaranquëma' noya imacamaso marë'. Carimaso' na'con na'con nosoropiranquëmahuë', canpitaso' co onpopinchin nosororamacohuë' topirahuë'.

¹⁶ A'naquëonta' nonpinapirinaco. "Paono co ma'sha ma'papirinquëmahuë', nonpintatënquëma', canarin," itérinënquëma'. Co napopirahuë', napotérinënquëma'.

¹⁷ I'hua mini a'naquën a'papirahuë', co manta' ina quëran canarahuë'.

¹⁸ "Inta, quëmari ni'coniquë' iyaro'sa'," itahuato, Tito a'parahuë. Inaré' a'na iyayanta' a'parahuë. Cantonpachinquëma', co Tito nonpintérininquëmahuë'. Canta' ina pochachin canticterahuë. Co pi'pisha téranta' canaraihuë'.

¹⁹ Co noya nicamacoiso marë' ninshitarainquëmahuë'. A'naquëma' nimara ina pochin yonquipiramahuë', co quiyaso naporaihuë'. Nosororainquëma' iyaro'sa'. Noya noya imacamaso marë' ninshitarainquëma'. Quisocristo imarai ni'ton, Yoséíchin yonquirai. Ina ni'sárincoi ni'ton, no'tequën ninshitarainquëma'.

²⁰ Canconpato, co noya ni'saranquëmahuë' nimara. Canpitanta' co noya ni'saramacohuë' nimara. Napoaton sétato, yonquiáranquëma'. Ipora huanta' a'naquëma' nimara nino'huiarama', nia'pitarama', iquianan quëran ninontarama', nipinosarama', ninocanarama', nisha nisha yonquiarama' nimara, ténahuë yonquiato.

²¹ Iráca a'naquëma' co noyahuë' yonquirama'. Monshihuanama', sanapirachin yonquirama'. Ipora huanta' a'naquëma' inapoarama' nimara. Co ina naniantohuatamahuë', canconpato, pa'pi

sëtarahuë. Carinquëma' a'chintëranquëmaso' ni'ton, Yosë atapanarinco. Co oshanëma' a'pohuatamahuë', chiníquën asëtaramaco.

13

Piquëran pënëntérinso'

¹ Nani catoro' ni'conanquëma'. Iporaso' naquëranchin nicaponquëma' pa'sarahuë. Yosë quiricanën quëran sha'huitérinpoa'. "Ama topinan quëran ana'intocosohuë". Natantacaso' ya'huërin. Cato' piyapihuë niper, cara piyapihuë niper, inachachin sha'huitohuachinpoa', naporo huarë' ana'intacaso' ya'huërin," topi. Napoaton pa'pato, ina pochin natantarahuë no'tëquën nitota'huaso marë'.

² Ihua ni'compatenquëmara, pënënanquëma'. "Co oshanëma' nariantohuatamahuë", a'na huë'pato, no'tëquën ana'intaranquëma huachi," itérانquëma'. Iporaso' co inatohua' ya'huëpirahuë', inachachin pënëantaranquëma'. Co i'hua oshahuaninsoachin yonquirahuë'. Ya'ipinquëma' pënënararanquëma'.

³ "Chiníquën nanantéranso' a'notocoitochii," itopiramacoahuë'. Pa'pato, no'tëquën ana'intoahuatënquëma', nitotarama'. "Quisocristori a'parin ni'ton, chiníquën nanantérin," tosarama'. Quisocristo co topinan quëran nontérinpoahuë'. Chiníquën nanantaton, ya'ipi nanitaparin.

⁴ Isoro'paquë niper, co aquëtë' chinirinhuë'. Corosëquë patanantopi. Chiminaponahuë', Tata Yosëri chiníquën nanantaton, ananpitaantarin. Quiyanta' Quisocristo pochin cancantatoi, co

quiyaora chiniraihuë'. Ina acorincoi ni'ton, Yosë achinicancanincoi no'tëquën pënëna'huainquëmaso marë'.

⁵ Canpitaso nimirinhuë' nitantiaco'. Canpitaora yonquinëma quëran yonquico'. A'naquëma' co cancanëma quëran huarë' imashatéraramahuë' nimara. Ya'ipi cancanëma quëran imapatama', Quisocristo ya'coancantérinquëma'. ¿Co ina nitotéraramahuë' ti? A'naquëmaso nimirinhuë' co tëhuëñchachin imamaranquëmahuë'.

⁶ Tëhuëñchachin imapatama', co topinan quëran a'chintérainquëmahuë', ténahuë. Ina quëran campitanta' inachachin yonquiarama'. "Tëhuëñchachin Quisocristori acorin pënënainpoaso marë'," tosarama'.

⁷ Canpita marë' Yosë nontarai. "Catahuaquë' noyasáchin niina'," itérai. Co a'napita noya nicainacoiso marë naporaihuë'. Canpita noya noya imacamaso marë' naporai. A'napita co noyahuë' yonquierapipirinacoihuë', co ina yonquiraihuë'.

⁸ No'tën nanan natëcamaso marë' catahuardainquëma'. Co nohuantéraihuë' nisha a'chinta'huainquëmaso'.

⁹ Co chiníquën nanantonap' pochin nimiraihuë', co ina marë' sétéraihuë'. Noya imapatama', noya cancantarai. Ipora huanta' Yosë nontarai. "Catahuaquë", Sinioro, noya noya cancanchina'" itérai.

¹⁰ Napoaton co inaquë ya'huaporahuë', ninshitaranquëma' pënëna'huainquëmaso marë'. Ya'ipi co noyahuë' yonquieramasopita naniantohuatama', canconpato, co ana'inta'huainquëmaso'

ya'huaponhuë'. Sinioro chachin chiníquën nanan quëtérinco catahua'huanquëmaso marë'. Co anishacancanta'huanquëmaso marë' napotaranquëmahuë'. Noya noya imacamaso marë' napotaranquëma'.

11 Nani iyaro'sa' ninshitérinquëma'. Noya cancantoco', ténahuë. Ya'ipi cancanëma quëran Yosë imaco'. Pénénanquëmaso' noya natëtoma', niachinicancanco'. Napopináchin yonquico'. Noya nini'toma', ya'huëco'. Inapohuatama', Yosë catahuarinquëma'. Inasáchin nosoroatonpoa', catahuarinpoa' sano cancantacaso marë'.

12 Noya ninosoroatoma', imaramasopita capini nisë'quëco'.

13 Ya'ipi imapisopita isëquë ya'huëpiso', saludos a'patarinënquëma'.

14 Inaora nohuanton, Sinioro Quisocristo catahuaninquëma'. Tata Yosë nosoro'inquëma'. Ispirito Santo chachin nani tahuëri noya ayonquiinquëma'. Nani huachi.

Paono

Yosë nanamë_n

New Testament in Chayahuita (PE:cbt:Chayahuita)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chayahuita

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chayahuita

cbt

Peru

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chayahuita

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

2b907844-bec1-5cc7-a0e4-401d867c40e7